

Fakulteten för humaniora och samhällsvetenskap

Studieplan för utbildning på forskarnivå i

Statsvetenskap

(Doctoral studies in Political Science)

Beslut om inrättande

Reviderad av fakultetsnämnden vid Fakulteten för humaniora och samhällsvetenskap 2021-10-28. Studieplanen ersätter tidigare fastställd 2019-09-12, HS2019/1359.

Allmänna bestämmelser för utbildning på forskarnivå finns i Högskolelagen och Högskoleförordningen. Utbildning på forskarnivå vid Karlstads universitet ges i den omfattning som tillgängliga resurser medger.

1. Allmänt

Forskarutbildning i statsvetenskap är en kvalificerad utbildning och kan leda fram till licentiatexamen eller doktorsexamen.

Forskarutbildningen har två inriktningar. En i statsvetenskap och en i statsvetenskap med inriktning mot regional samhällsbyggnad. Den senare inriktningen ges inom ramen för *Forskarskolan om hållbar samhällsförändring*.

2. Utbildningens mål

2.1 Allmänna mål

Allmänna mål för utbildning på forskarnivå beträffande kunskap och förståelse, färdighet och förmåga, samt värderingsförmåga och förhållningssätt, anges i Examensordningen (Högskoleförordningen, bilaga 2, SFS 2006:1053):

Kunskap och förståelse

För licentiatexamen skall doktoranden

- *visa kunskap och förståelse inom forskningsområdet, inbegripet aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av detta samt fördjupad kunskap i vetenskaplig metodik i allmänhet och det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.*

För doktorsexamen skall doktoranden

- *visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet, och*
- *visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.*

Färdighet och förmåga

För licentiatexamen skall doktoranden

- *visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra ett begränsat forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,*
- *visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt, och*

- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt delta i forskning och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

För doktorsexamen skall doktoranden

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,
- med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och
- visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För licentiatexamen skall doktoranden

- visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning,
- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

För doktorsexamen skall doktoranden

- visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och
- visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

Vetenskaplig uppsats/Vetenskaplig avhandling(doktorsavhandling)

För licentiatexamen skall doktoranden ha fått en vetenskaplig uppsats om minst 60 högskolepoäng godkänd.

För doktorsexamen skall doktoranden ha fått en vetenskaplig avhandling (doktorsavhandling) om minst 120 högskolepoäng godkänd.

2.2 Ämnesspecifika mål

Forskarutbildningen i statsvetenskap skall särskilt förbereda doktoranden för såväl fortsatt vetenskapligt arbete nationellt/internationellt som för att bedriva kvalificerad yrkesverksamhet som statsvetare. De mål som anges nedan gäller för såväl licentiatexamen som doktorsexamen. Målen relateras till ovanstående allmänna mål för licentiat- respektive doktorsexamen och på så vis tydliggörs nivån för respektive examen.

För licentiat- och doktorsexamen i statsvetenskap vid Karlstads universitet skall doktoranden:

- visa breda och fördjupade kunskaper inom statsvetenskap som internationell kunskaps- och forskningstradition;
- visa specialiserade kunskaper inom något statsvetenskapligt forskningsområde eller inom något av ämnets praktiska tillämpningsområden;
- visa förmåga att självständigt bedriva vetenskaplig forskning i statsvetenskap och/ eller kvalificerat utredningsarbete inom statsvetenskapliga tillämpningsområden;
- visa förmåga att analysera aktuella samhällsfrågor och politiska problem med ett vetenskapligt förhållningssätt;
- visa förmåga att skriftligt kunna diskutera samhällsfrågor och politiska problem i offentlig debatt, samt att skriftligt kunna presentera forskningsresultat i populär form;
- visa insikter om mångvetenskapliga arbetssätt och ha erfarenhet av möten över traditionella ämnesgränser.

Inom ramen för Forskarskolan om hållbar samhällsförändring finns målet att doktoranden ska kunna förhålla sig till och utveckla kunskap om regionalt samhällsbyggande i ett mångvetenskapligt sammanhang.

För **licentiatexamen** skall doktoranden ha fått en vetenskaplig uppsats om 60 högskolepoäng godkänd. För **doktorsexamen** skall doktoranden ha fått en vetenskaplig avhandling (doktorsavhandling) om 150 högskolepoäng godkänd.

3. Behörighet

Behörig att antas till utbildning på forskarnivå är den som uppfyller villkor för såväl grundläggande som särskild behörighet och som har sådan förmåga i övrigt som behövs för att tillgodogöra sig utbildningen (Högskoleförordningen, 7 kap, § 35).

3.1 Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet har den som har avlagt en examen på avancerad nivå, fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller som på annat sätt inom eller utom landet har förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper. Fakultetsnämnden får för en enskild sökande medge undantag från kravet på grundläggande behörighet om det finns särskilda skäl. (Högskoleförordningen, 7 kap, § 39).

3.2 Särskild behörighet

Särskild behörighet att antas till forskarutbildning i statsvetenskap har den fullgjort kursfordringar i ämnet/ huvudområdet statsvetenskap om minst 120 högskolepoäng, varav minst 30 högskolepoäng på avancerad nivå där det ingår ett självständigt arbete (examensarbete) omfattande minst 15 högskolepoäng. De statsvetenskapliga kurserna kan ha utförts i rena ämneskurser eller inom andra utbildningar, såsom förvaltningsutbildning eller lärarutbildning.

Särskild behörighet har även den som i annan ordning, inom eller utom landet, har förvärvat de förkunskaper som beskrivs i ovanstående stycken, t.ex. genom studier inom relevanta tvärvetenskapliga teman.

4. Antagning

Ansökan om antagning till utbildning på forskarnivå sker i den ordning som fastställts av

universitetsstyrelsen vid Karlstads universitet.

5. Urval

Urval bland behöriga sökande till utbildningen på forskarnivå görs med hänsyn till den bedömda förmågan att framgångsrikt bedriva sådan utbildning. Urvalet baseras bl.a. på den sökandes forskningsinriktning och dess relevans för ämnets forskningsprogram samt tillgänglig handledarkapacitet och sökandes avsikt att närvara och delta i ämnets forskningsmiljö. Urval bland behöriga sökande inom ämnet sker på grundval av *graden av förmåga att tillgodogöra sig forskarutbildningen i statsvetenskap*, och uppnå dess målsättningar (se avsnitt 2 ovan).

6. Utbildningens innehåll och uppläggning

Utbildningen på forskarnivå kan genomföras med sikte på doktorsexamen respektive licentiatexamen. Doktorsexamen innebär en utbildningstid på fyra år, motsvarande 240 högskolepoäng (hp), och licentiatexamen innebär en utbildningstid på två år, motsvarande 120 hp.

Utbildningen innehåller dels en kursdel och dels ett självständigt arbete (vetenskaplig avhandling respektive uppsats). För doktorsexamen omfattar kursdelen 75 hp och doktorsavhandlingen 165 hp. För licentiatexamen omfattar kursdelen 52,5 hp och den vetenskapliga uppsatsen 67,5 hp.

Utbildningen inom forskarskolan består bland annat av kurser (se under 6.1) samt ett forskningsseminarium gemensamt för de ingående ämnena. Vid seminariet presenterar doktoranden sina texter med möjlighet till kommentarer från både de egna ämnet och de andra ingående.

Obligatoriska seminariepresentationer för licentiatexamen i statsvetenskap

Doktoranden presenterar sitt arbete vid minst tre tillfällen:

- Presentation av uppsatsidé inom tre månader
- Ettårsseminarium inom ett år efter antagning
- Slutseminarium

Obligatoriska seminariepresentationer för doktorsexamen i statsvetenskap

Doktoranden presenterar sitt arbete vid minst fyra tillfällen:

- Presentation av avhandlingssidé inom tre månader
- Ettårsseminarium inom ett år efter antagning
- Mittseminarium
- Slutseminarium

6.1 Kurser

Universitetsgemensamma obligatoriska kurser

För doktorsexamen

- Att kommunicera vetenskap 4,5 hp

Forskarskolegemensamma obligatoriska kurser

(gäller både licentiat- och doktorsexamen för de doktorander/licentiander som är antagna inom ramen för forskarskolan om hållbar samhällsförändring)

- Temakurs ”Regionalt samhällsbyggande”, 7,5 hp

Ämnesspecifika kurser för licentiatexamen

Ämnesspecifika kurser för licentiatexamen skall omfatta 30 hp, varav 15 hp är metodkurser och 15 är teori- och analyskurser som speglar ämnets bredd. Rekommenderade kurser är Introduktion till statsvetenskap (7,5 hp) och Statsvetenskapliga analysinriktningar (7,5 hp). Kurser i både kvalitativ och kvantitativ metod skall i normalfallet ingå. Kurser med liknande innehåll vid andra lärosäten, inom eller utom landet, kan tillgodoräknas.

Fördjupningskurser för licentiatexamen

Fördjupningskurser för licentiatexamen skall omfatta 7,5 hp. I detta block väljer licentianden, i samråd med handledare och/eller examinator, kurser med den fördjupning som eftersträvas i anslutning till avhandlingsarbetet. Fördjupningen kan ske inom ämnet, vid andra ämnen eller i flervetenskapliga tematiska kurser. Andra institutioners kursutbud kan utnyttjas. Om licentianden är antagen inom ramen för forskarskolan om hållbar samhällsförändring utgör den obligatoriska kursen i dessa kurspoäng.

Ämnesspecifika kurser för doktorsexamen

Ämnesspecifika kurser för doktorsexamen ska omfatta 45 hp, varav 15 hp är metodkurser, och 30 hp är teori- och analyskurser som speglar ämnets bredd. Rekommenderade kurser är Introduktion till statsvetenskap (7,5 hp) och Statsvetenskapliga analysinriktningar (7,5 hp). Kurser i både kvalitativ och kvantitativ metod bör ingå. Kurser med liknande innehåll vid andra lärosäten, inom eller utom landet, kan tillgodoräknas.

Fördjupningskurser för doktorsexamen

Fördjupningskurser för doktorsexamen skall omfatta 30 hp. I detta block väljer doktoranden, i samråd med handledare och/eller examinator, kurser med den fördjupning som eftersträvas i anslutning till avhandlingsarbetet. Fördjupningen kan ske inom ämnet, vid andra ämnen eller i flervetenskapliga tematiska kurser. Andra institutioners kursutbud kan utnyttjas. Om doktoranden är antagen inom ramen för forskarskolan om hållbar samhällsförändring ingår den obligatoriska kursen i dessa kurspoäng.

6.2 Licentiatuppsats och doktorsavhandling

Doktoranden skall utarbeta en vetenskaplig uppsats för licentiatexamen respektive en vetenskaplig avhandling för doktorsexamen. Licentiatuppsats och avhandling kan antingen vara ett vetenskapligt sammanhängande verk d.v.s. en monografi eller en sammanläggningsavhandling. Uppsatsen skall försvaras vid ett licentiatseminarium. Avhandlingen skall försvaras vid en offentlig disputation.

För mer information se gällande policydokument ”Regler för licentiatuppsats”, ”Regler för doktorsavhandling och disputation” samt ”Riktlinjer för sammanläggningsavhandling i statsvetenskap”.

Ämnet för uppsats och avhandlingen väljs i samråd med handledare och examinator.

6.3Handledning

Den som antagits till utbildning på forskarnivå har rätt till handledning enligt gällande antagningsordning för forskarutbildning vid Karlstads universitet. (Högskoleförordningen, 6 kap, §28).

6.4 Individuell studieplan

Vid studiernas början skall doktoranden i samråd med sina handledare upprätta en individuell studieplan inom sex månader. Studieplanen skall innehålla en tidsmässigt realistisk planering för utbildningen på forskarnivå samt för handledning. Planen skall också innehålla en introduktion till forskningsområdet, problemformulering, forskningsarbetets syfte, metodiska och teoretiska utgångspunkter samt aktuella forskningsetiska överväganden. Den individuella studieplanen skall kontinuerligt (minst en gång per år) följas upp med kommentarer och eventuella korrigeringar i skriftlig form.

6.5 Examination

Examination av kurser sker enligt gällande kursplaner. Vetenskaplig avhandling examineras enligt Högskoleförordningen (Kap. 6, §33-35). Dessutom gäller för licentiatuppsats och vetenskaplig avhandling de riktlinjer som finns fastställda vid Karlstads universitet.